

Socketrfritt blir tandvänligt

1963 lanserade Pix AB Sveriges första sockerfria tablett. Vid sidan om Pix övriga halstabletter kallades varianten för Pix i stjärnask eller förkortat Stjärn-Pix. Bara några månader senare kom Choklad-Thule (som blev Cloetta 1969) med sin första sockerfria variant "US", som stod för "utan socker". Tabletterna var sötade med sorbitol och sackarin. Trots en för den tiden massiv lansering blev det ingen omedelbar försäljningssuccé. Såväl handel som konsumenter uppfattade de sockerfria tabletterna som produkter för diabetiker. Något som sannolikt förstärktes av att man satte en etikett på askarna att de var godkända av Norges Landsforbund for Sukkersyke.

Jag kom till Pix 1965 och fick med början 1969 vara med om att genomföra ett stort förvandlingsnummer under ledning av VDn Bo Sandström. Sortimentet reducerades från ca 120 till ca 30 artikelnummer, man började med aktiv bearbetning av detaljhandeln, anlätade säljbolaget Scandistor, blev importör av utländska konfektyrer och inte minst vände förlust till vinst.

Jag minns inte vem som kom med idén, men vi var omedelbart eniga om att det var bättre att berätta *vad produkten betydde för konsumenten* än vad den inte innehöll. Så föddes begreppet TANDVÄNLIGA TABLETTER. Det trycktes på tablettaskar och i printreklam och på stortavlor. Cloetta var inte sena att hänga på och berätta om sina tandvänliga tabletter.

Detta hände under en period när Konsumentombudsmannen var en ny myndighet som fick mycket stor uppmärksamhet. Landets förste KO Sven Heurgren syntes i media varje vecka och hade ett kontor i Solna/Sundbyberg med hundratals anställda. KO kunde snabbt också uttydas Konkurrentombudsmannen och jag känner mig ganska säker på att anmälan om faran med tandvänliga tabletter kom från en "konsument" anställd hos någon av våra konkurrenter, som kände sina marknadsandelar hotade av Pix och US snabba försäljningsframgångar.

Eftersom Cloetta var ett större företag än Pix vände sig KO först till dem. De vek genast ned och lovade att återgå till att sälja sockerfritt. Stärkt av framgången gick KO till Pix med samma krav. Eftersom vår sortimentsbegränsning hade gjort oss starkt beroende av försäljningen av tandvänliga Pix och fruktvarianten PINGO beslöt vi att kämpa emot. Vi utgick från att vårt tyckande var lika mycket värt som KO:s

KO:s utgångspunkt var att man bara kan säga tandvänligt om något som förbättrar tändernas status. Vi menade att tandvänligt betyder ofarligt för tänderna och att det är bättre att berätta detta än räkna upp vad produkten inte innehåller. Korrespondensen med ganska långa svarsfrister mellan breven pågick i månader och det syntes ingen öppning.

Så en söndagkväll ser jag en familjeunderhållning på TV. Programledare var Jan Gabrielsson och Ulla-Bella Fridh och jag tror att det hette Söndagsbilagan. De gästades av en professor i nordiska språk från Lund – Bengt Sigurd, som berättade hur man kunde skapa nya ord. T.ex. var moped egentligen en förkortning av motorvelicoped. - Men man kan också tillverka nya ord genom att låta slumpen avgöra säger Bengt Sigurd och ställer sig vid en enarmad bandit med tre bokstavshjul. Han drar i spaken. Hjulen snurrar och stannar på P-I-X. – Oj då, det ordet finns ju redan, sa han och drog igen.

Vid det laget hade min uppmärksamhet redan lämnat programmet. Min första tanke var "tack till Sveriges Television – med reklamförbud". Den andra tanken var "här har vi experten som kan hjälpa oss vinna över KO". Dagen efter skrev jag till professor Bengt Sigurd och redogjorde för vårt problem med KO och bad om hans expertutlåtande.

Efter en tid kom svaret på ett neutralt papper med avklippt brevhuvud. Experten ställde sig helt på vår sida och stödde vår tolkning – att tandvänliga tabletter är ofarliga för tänderna. Han lade också till att han sett reklam för "växtvänlig Cuprinol" och han kände sig säker på att inte någon köpare använde det som gödningsmedel. Den kanske främsta experten på svenska språket hade yttrat sig. Pix fick ett brev från KO som bekräftade att vi även fortsättningsvis kunde använda uttrycket tandvänliga om våra sockerfria tabletter.

Cirka 10 år senare var Pix först igen. Denna gång med användning av sockerersättningsmedlet Xylitol. Här fanns det från början kliniska försök som visade att tillräcklig mängd xylitol faktiskt förbättrade tändernas status. Alltså annonserade vi "TANDVÅRDANDE TABLETTER". Naturligtvis hörde KO av sig igen och denna gång hade vi viktigare saker för oss än att kämpa mot väderkvarnsvingarna. Tiden visade så småningom att vi hade rätt. Idag är det ingen som ifrågasätter xylitols positiva inverkan på tandhygienen. Jag har sett reklam för xylitoltuggummi: - När du är långt från tandborsten.

**DET FINNS MÅNGA
UPPFRISKANDE
TABLETTER**

Lakerol
TABLETTER

Tenor
MÅLTABLETTER

PIX
SOCKERFRIA

**PIX ÄR TANDVÄNLIG
DESSUTOM**

Sötad med sorbitol och
sackarin istället för socker
och framkallar därför
inte karies. Kalorislös.
Köp en ask och njut
med gott samvete!

Pix AB

Pix-annonser från 1974 – när det var "inne" med jämförande reklam.